

Előfizetési ár:

belyben, házhoz hordva
Negyedévre . . . . 2 korona.
Félévre . . . . . 4 korona

Vidékre postán küldve
Negyedévre . . . 3 kor. 50 fl.
Félévre . . . . . 7 kor. — fl.

Egyes szám ára 2 filler.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
hétfő és ünneputáni nap
kivételeivel.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budai-nagy-útsza 151. sz.
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Kiadó:

a Rézvény-nyomda.

A vizsgálatok.

Az iskolai év végével fölmerült szabadkai és kaposvári eset nagyon fölizzgatta a szülőket. Rémülettel nézik ezt a most mind sűrűbben ismétlődő jelenséget, hogy bukott tanulók eldobják maguktól fiatal életüket. Mi történik itt? Ez azelőtt oly ritka volt, hogy az ember alig emlékszik hasonló esetre; most, június hónapjában annyiszor eldördül gyermekek kezében a pisztoly, hogy szédület fog el bennünket, mintha a föld rengene lábunk alatt. Ha már a fiatalság is cserben hagyja reményeinket! Mi ennek az oka? Mit tegyünk? Főleg az érettségi vizsgálat ejti lázbá a szülőket és az ifjúságot. Eltörölnö-e? Talán mindenekelőtt az érettségi vizsgálatról kell szólanunk, a többi maradhat maskorra.

Hogy az érettségi vizsgálatból ily félelmetes mumust csináljanak, abban sokan vetkesek, nem csekély mértékben a vizsgálók is. A legkisebb alkalommal is odadörgik az ifjúságnak, hogyha így tanul, majd megbukik az érettséginel. Lassan lassan fantasztikus méreteket ölt a vizsgálat gondolata a tanuló lelkében. Meg a legjobbak és legbátrabbak is félnek tőle. A gyön-

gek kétségbeesnek, vagy fatalisztikus megadással vonszolják magukat a vizsgáló-bizottság ele. Vannak, akik az utolsó pillanatig görcsösen forgatják a könyveket, miután éjjeleken át nem aludtak s rémülettel érzik, hogy minden kavarog a fejükben. Jó tanulók kijelentik, hogy nem tudnak semmit és hogy ebből vagy abból a tárgyból nem tudnak elképzelni, melyre felelni tudnának.

A szóbelinel még szörnyűbb az írásbeli, melynel a tanuló egészen magára van hagyva. Ilyen lelkiállapotban komponáljon szép értekezést valamely magyar témáról, fejtsen meg matematikai rejtvenyt, melynek nem szabad könnyűnek lennie, különben a főigazgató visszaveti stb., stb. Megtörténik, hogy jeles tanulók annyira megzavarodnak, hogy amivel különben egy fél óra alatt elkészülnének, azzal öt óra alatt sem végeznek, vagy egyáltalán jut eszükbe semmi. A szóbelinel a tanárnak egy szava ismét megindítja a gondolkodás gépezetét, az írásbelinel a tanuló egészen magára van hagyva. A fiúk segítenek magukon és csalnak. Hogy mekkora arányokat öltött a csalás az írásbelinel, csak a félelem magyarázza. Ennyi leleményességgel kitalálhattak volna a kormányozható leghajót. Nagy haditervek

készülnek, melyek nemzedékeken át titokban maradnak. A tanárok különben ismerik ezt a bajt, ezt a szörnyű, lázas félelmet és az utolsó pillanatban küzdenek ellene, holott maguk neveltek. A tanulók az utolsó hónapok ealodásaiból, gyakorlataiból majdnem biztosan tudják, hogy körülbelül mily természetű feladatot fognak kagyni, de persze, mégis félnek. Szánalmas látvány az egész.

Mindehhez még sok mindenféle baj járul. A főbaj, mely a vizsgálókát is kínosan zavarba hozza, a színvonal egyenetlensége. Egyazon osztályban a legkülönbözőbb készülségű ifjak vannak jelen. Minthogy a nyolcadik osztályban a tanulók alig tanulnak új dolgokat, többnyire csak ismétlik, összefoglalják, kiegészítik a tanultakat, senkinek sem szabadna megbukni, aki az előbbi hét osztályt sikerrel végezte. Így okoskodik az, aki állapotainkat nem ismeri. Aki ismeri ennek épp az ellenkezőjét tudja. Van eset, hogy a hetedik osztályban senki sem bukik; s ugyanazok közül a nyolcadikban husz-harminc százalék nem felel meg. Szabad-e ilyennek történnie? Hogyan történhetik? A tanárok vagy rosszul ítélték meg a fiukat a hetedikben, a hatodikban, az ötödikben, vagy pedig nem tudtak ellentállni annak a sokféle

TARCA.

Az öngyilkos.

Irtta: E. G. O.

Azon a bizonyos szerdai napon, amikor ez a megdöbbentően szomorú eset történt, feltűnően nagy meleg volt. Fáradt éneklő madárként pihentem és nem győztem eleget izzadni. Ez a körülmény ugyan szorosán véve nem tartozik ide, felemlíteni azonban már csak azért is szükségesnek tartottam, hogy meggyőzzem a nyájas olvasót: mennyire élelken emlékembe vésődött ennek a szerencsétlen esetnek meg a napja is, ergo, amit elmondandó vagyok, az elejétől végig, fájdalom, az utolsó betűig megtörtént, amit különben minden jóra való nyájas olvasónak kitűnően sejtteni — mar most is — elsőrangú kötelessége.

Ezt a feltűnően meleg szerdai napot megelőzőleg, kedden, amint merő véletlenségből — nem mondom meg, hogy hova — egy pohár sörre betévedek, egy cseppet se lepődtem meg azon, hogy Sanyi, egyike legkitűnőbb barátainak, mar engem megelőzve, nagyban sörözött. Annál jobban megütköztem azonban akkor, amikor helyet foglalva, arcába pillantottam.

A történeti igazság kedvéért jónak látom még azt is megjegyezni, hogy szintén egy pohár sört kertem, igen sok hab-

bal. Ezt a sört egy negyed óra alatt hat izben megsürgetni a pincérnek, alig kilenc perc alatt elhozni: mindössze alig egy rövid félóra műve volt. (Ezért nem árulom el, hogy hol voltam.)

De hát ott hagytam el, hogy kitűnő barátom arcába pillantottam s megdöbbentem. Hogyne. Szemei rendkívül füresen állottak, arca szörnyen sápadt volt s kezei nagyon reszkettek. Nekem, aki Sanyit már régi idő óta jól ismerem, méltán feltűnhetett ez a dolog, mert kitűnő barátom szemei csak a legkritább esetben szoktak a rendestől eltérőleg állani, sápadtnak soha életemben nem láttam s reszketni csak az ugynevezett örületés guszták közepette szokott.

Kitűnő barátommal szóbeszédbe találtam elegyedni, ami azonban sehogysem ment. Almodozva tekintgetett maga elé, rettentő nagyokat sóhajtozott, még sokkal nagyobbakat ivott, s mélabus ünnepélyességgel jelentette ki, hogy holnap nagy dolog fog történni. Beszélni fognak róla s minden bizonynyal én is hallok majd valami különöset, csak győzzem rajta eleget álmétködni.

Gyanakodva vizsgáltam kitűnő barátom arcát s minthogy kijelentéseivel sehogysem voltam megelégedve, faguatni próbáltam, de eredményt nem tudtam elérni. Aggasztóan homályos és mindenek fölött gyanus célzásai kellemetlenül érintettek, de titkát semmi áron nem volt hajlandó elárulni. Azzal tisztában voltam, hogy valami rejtélyes dolgon töri a fejét, de minden gyanus kérdésemre azzal válaszolt, hogy majd holnap mindent meg-

tudok. Közben pedig vértfagyasztó nyugalmal itta tovább a söret, nem mulasztván el megjegyezni, hogy neki soha életében ennél még sör jobban nem esett.

Ez a kijelentése már egy cseppet se lepett meg, mert kitűnő barátomnak a sör esodálatosképen, mindig nagyon jól szokott esni.

Mikor aztán láttam, hogy minden igyekezetem hiábavaló, s ma egyáltalában nem akar hozzám azon a bizalmas hangon szólni, amint azt egy kitűnő barától jogosan elvártam volna, legokosabbnak gondoltam, ha titkával magára hagyom.

Egy cseppet sem marasztott, jól lehet máskor alig lehet tőle szabadulni. A bucsuzasnál fölkelet, két kezét vállamra tette, — éreztem, hogy kezei éppen úgy reszkettek, mint a hangja — és elborult szemekkel susogva kérdezte, vajjon elég erősnek gondolom e öt s néz-e ki belőle férfias bátorság? Mikor e felől megnyugtattam, elérzékenyedve jelentette ki, hogy én bennem még sohasem esalódott s mindig igaz barátjának ismert . . .

Hogy őszinte legyek, az egészre nem valami sokat adtam. Tudtam, hogy kitűnő barátom az utóbbi időkben szerelmes leveleket szokott a postán expedie feladni s gyakran hangsúlyozta, hogy az egész világon csak egyetlen egy szép leány van, jóllehet az egész világ nagy és kerek.

Mondom, tisztában voltam, hogy a derék fiú szerelmes, de tudtam azt is, hogy ez rajta már gyakran megesett, a nélkül, hogy a dolognak — legalább reá nézve — bárminemű utókövetkezménye is

presszióknak, mely az osztályzás alkal-
mával ellenük támadt. Gondolták ma-
gukban: Miért zuditsuk magunkra a
világot? Majd elbuknak az érettségi-
nél, melyen a főigazgató az ur, mely-
nek eredményeiért ő felelős. A fő-
igazgató, vagy a miniszter küldöttje
pedig így okoskodik: Én az ered-
ményt nézem. Aki nem tudja a mini-
mumot, elbukatom, különben alászáll
a vizsgálat színvonala, ami az egész
középiskolai oktatás színvonalát alá-
súlyeszi.

A szabályzatban is baj van. Aki
az írásbeli magyar, vagy latin vizsgá-
latból (a reáliskolában a magyar vagy
matematikai dolgozatból) elégtelen,
nem bocsáttatik szóbelire és egy évet
veszt. Mit csináljon, az ifju? Ha is-
métli a nyolcadikat, kedvetlenül teszi
és ritkán huz hasznot belőle. Ha nem
ismétli, akkor azt is elfelejti, amit már
tudott és az ismétlő vizsgálatnál ke-
vesebbet tud, mint első ízben, de
ekkor rendszerint átbecsátják, külön-
ben nem tehet többé érettségét. Mint-
hogypedig minálunk mindenhez érettségi
kell, a legkeményebb vizsgáló-bizottság
is százszot meggondolja a dolgot
és nem akarja az ifju egész jövőjét
megrontani.

A vizsgálat és tanítás szellemét
kell oly irányba terelnünk, hogy ezek
a szörnyű vizsátságok eltűnédezzenek.

Mindenekelőtt ki kell irtanunk azt
az öröl félelmet, mely a tanulónak
eszét veszi. Ennek a vizsgálatnak sem
szabad félelmesned lennie. A helyett,
hogy a tanárok mindig fenyegetőznek
az érettségivel, hozzá kell látnunk,
hogy ezt a mélyen gyökerező, most
hagyományos érzelmeket lerontsák. Min-
den tanulónak, ki kötelességét teljesíti,
tudnia kell, hogy lehetetlen megbuknia,
főleg ha a tanár is kötelességeit tel-

jesítette. Egyelőre még nem lehet el-
törölni az érettségi vizsgálatot, de
odaig kell vinnünk, hogy fölöslegessé
válják, maga-magát fölöslegessé tegye.

Az elnökökhöz is van szavunk.
Vannak köztük, akik kegyetlen bírói
érzettel ülnek ilyenkor széket. Ha az
illető nem főigazgató, hanem kirendelt
szakférfiu, akkor a kormány kötele-
sége akként megválogatni őket, hogy
az embert is nézze bennük, ne csak a
szakférfiut. Nem azt az egy feleletet
kell tekintetbe venni, hanem az egész
tanulót, egyéniségét és — tanárát is!
A főigazgatónak ezt nem kell monda-
nunk, mert ő tartozik ismerni az inté-
zetet, a tanárokat, a tanítás színvona-
lát. El nem képzelhetjük, mi történt
Szabadkán! Az illető főigazgatót is-
merjük, igen művelt ember s tudunk-
kal humánus. Ha az illető szerencsét-
len tanuló igazán mindig jeles volt és
most már a latin írásbelinél elbukott,
akkor a tanári kar, a tanuló és a fő-
igazgató lélektana fejetetejére van
állítva. Miért nem tudta a jeles tanuló
a föladatot megfejteni? Miért nem
tekintette a főigazgató a tanuló mult-
ját? Miért nem védte meg a tanári
kar többsége a tanulót? Ezek érthet-
len dolgok!

De máskülönb is, nem kell e
súlyos kétségeket éreznünk, ha a
tanulók öngyilkosságára gondolunk?
Nem neveljük az ifjuságot, csak tanít-
juk és úgy látszik, azt sem valami
nagyszerűen. A fiuk szörnyű korán
érnek, túltengő önérzettel, mely eltép
minden köteleket. Nem hajolnak meg
senki és semmi előtt. Mindenütt, a
családban, az iskolában, az életben
dédelgetik őket, nem fogják kemé-
nyen a kötelesség teljesítésére. Nem
ismernek sem Istent, sem tekintélyt,
sem korlátot. Nem gyermekek, hanem

koraérett vének, kik rémes gyors-
sággal kiábrándulnak mindenből. Szü-
lők! Verjétek melleteket, ti is hibásak
vagytok. Nem törődtek gyermekeitek-
kel, vagy rosszul törödtök velük. Más
bajok is vannak itt, nemcsak az isko-
lában. A legrettenetesebb a családban,
az életben tenyésznek.

Világ folyása.

** A háboru. Linevics táviratot inté-
zett ma a cárhoz, amelyben megcáfolja a
külföldi és orosz lapok ama hírét, hogy
az orosz sereg nagyon kritikus helyzetben
van. Linevics jelenti, hogy az ellenséges
haderők szemben állanak egymással s
készek bármely pe:cben összeesapni. Kül-
önösen hangoztatja azután, hogy az orosz
esapatok szelleme kitünő és a legnagyobb
bizalomra jogosít.

Linevics e táviratának egyéb célja is
van, mint biztosítani a cárt és az orosz
népet. E távirattal az orosz kormány
nyomást akar gyakorolni Japánországra s
a japán békekövetekre, akik e napokban
kezdik meg tanácskozásukat az orosz
megbizottakkal.

Hírek az országból.

= Szőlészeti gép- és eszköz-verseny.

A magyar szőlősgazdák országos egyesü-
lete az ősz folyamán a kinstár kőbányai
szőlőtelepén gép- és eszközversenyt ren-
dez. A verseny október első felében lesz
s a versenyen kipróbáltatnak mindenféle,
a borkészítés és szüretelés körében alkal-
mazást található gépet és eszközt. A be-
küldött gépeket műszakilag is kipróbál-
ják. A gépverseny nemzetközi lesz, részt-
vehet azon minden hazai és külföldi gép-
gyáros. A közelebbi feltételeket a napok-
ban teszi közre a verseny rendezésével
megbizott bizottság.

lett volna. Az egészet ennél fogva hama-
rosan elfelejtettem s nyugodtan hazame-
ntem.

Ez eddig csak bevezetés volt s most
térlek rá a már említett feltűnően meleg
szerdai nap gyászos eseményére.

Másnap, — tehát szerdán — a séta-
térnek a Vigadóhoz közel eső részén sé-
tálgattam. Mondanom sem kell, hogy este
volt. A csillagok soha nem látott fény-
nyel ragyogtak s a közeli cirkusz zene
karának megható hangjai, sajnos, egészen
idáig elhallattoztak, miközben az éppen
felkelő hold erőteljesen kezdett világítani.

Ki írhatná le meglepetésemet, amint
ezen az elhagyott kelyen Sanyit, kitünő
barátomat, pillantottam meg, pont 10 óra
49 perckor a képzelhető legsajátosabb
helyzetben.

Félig feküdt, félig ült a padon, ka-
lapja pedig a földön hever. Nyakkendő-
jét göresösen szorongatta jobb kezében,
míg bal keze, fejével és mindkét lábával
együtt, lefelé lógott. Meg kell még je-
gyeznem, hogy szeme és szája félig, mel-
lénye pedig egészen nyitva volt.

Megdöbbenve állottam meg s egy
pillanatig tanáestalanul néztem jobbra es
balra. Szörnyű dolgot kezdtem sejteni...
Hát ez a szerencsétlen ember ide célzott
volna tegnap?

Hirtelen elhatározással gyufát gyuj-
tottam s a következő pillanatban rémül-
ten hátráltam. Arca szederjes volt, szemei
pedig a göresösen rángatózó pillák alól
véstjölő bambasággal bámultak a semmi-
ségbe. Ez az ember megmérgezte magát.

A gyufa világosságára nagy erő

szelítéssel emelte föl fejét s úgy látszik,
hogy még rám ismert. Végtelenül gyenge,
síroutuli hangon, szinte hörögve esupán
csak annyit mondott, hogy megtörtént...
Láttam, nagyon jól láttam, hogy
akart még valamit mondani, de nem volt
ereje hozzá. Hihetetlen erőfeszítést tett,
hogy száját értelmes beszédre nyissa, de
ez már nem sikerült neki s csak egyes
összefüggésnélküli, értelmetlen szavakat
említett rettentő kínjai közepette: ...
gyomrom... fejem... 27... é get
... kín... 30... or-vost... el veszt-
tettem...

Aztán nyelve tökéletesen megtagadta
a szolgálatot, csak a szája jár, anélkül,
hogy egy hangot bírt volna kiadni s élet-
telenül vágódott végig a padon, miköz-
ben egész teste göresösen rángatózott.
A tünetek arzenikum mérgezésre mutat-
tak, ebben azonban még akkor nem vol-
tam bizonyos. Tény, hogy pokolbeli fájd-
almakat érezhetett, mert egyszerre csak
hirtelen torkához kapott s hörögni, ful-
dokolni kezdett. Hörögése mindinkább
erősödött s később már valami rémes
hangu, borzalmasan vad, ugatásszerű
esuklásba ment át.

Mínt hogy a járókelők figyelme kez-
dett ideterlődni s már erretartó lépé-
sek zaját is hallottam: amilyen gyorsan
csak tudtam, orvosért szaladtam, miköz-
ben őszinte sajnálattal gondoltam kitünő
barátom szomorú végére...

Mikor egy félóra múlva az orvossal
megérkeztem, szegény barátomat már
elvitték onnan. Az öngyilkosság helyén
összegyűlt közönség élénken tárgyalta az

esetet és akadtak szavahihető szemtanúk,
akik látták, amint az utolsó poharat föl-
hajtotta. Ennek azonban természetesen
még akkor nem tulajdonítottak semmi
fontosságot. Megtudtam aztán még azt is,
hogy lakására szállították, de már akkor
eszméletét teljesen elvesztette. Aligha éri
meg a reggelt.

Mélyen megrendülve hagytam oda a
szomorú helyet s éppen az élet mulandó-
ságáról kezdtem elmélkedni, amikor valaki
esdesen vállamra teszi a kezét. Fel-
riadva nézek hátra: az elhunytnak szin-
tén kitünő barátja volt.

— Kár úgy busulni ezen a szép
estén, — fordul felém. — Ne hallgatnánk
még egy kis muzsikát? Szépen húzza a
Pista...

— Hogyan? Te még nem tudnád?
Sanyi megmérgezte magát. Épp az imént
vitték el.

A megboldogult kitünő barátja gya-
nakodva nézett rám. Arcomról azonban
láthatta s hangomról észrevehette, hogy
éppenséggel nem tréfálok. Ekkor meg-
állt, nyájasan felém fordult s ezt mondta:

— Nem egészen jól vagy értesülve,
pajtás, Tudod-e, mit csinált? Örültség
rá is gondolni. Fogadott, hogy egy óra
alatt megiszik harminc pohár sört, de
csak huszonhetet bírt meginni. A többi
magadtól is elképzelheted... Ennyi
az egész.

NAPI HIREK.

Mariska.

Szemed lezárult, kis szíved kiégett,
Az édes mosoly elhalt ajkadon;
Ottan feküdtél kiterítve, némán,
Virággal ékes, bús ravatalon.

Halvány fényt szórtak arcodra a gyertyák,
Örökzöld ciprus-ág borula rád,
Koporsód mellett kinosan zokogott
A fájdalomtól összetört anyád . . .

. . . Oh, mint szerettem volná ráborulni!
S füledbe súgni: Ébredj, édesem!
Hideg lesz ott lent . . . oh maradj közöttünk,
Itt kikelet vár, a dal, sze-elem!

A sir sötét lesz . . . az élet szép, fényes . . .
S menyai gyönyőre, mennyi éke van! . . .
. . . De hang nem jelent néma ajkimon meg
S álltam könyezve, búsan, szóvalon . . .

Fazekas Károly.

Kecskemét, augusztus 2.

— **Főpásztori körlevél** Csáky Károly gróf, váci püspök főpásztori körlevélben hívja föl papságát, imádkozzék a honszeretet bensőségevel buzgón, a hívőkkel együtt a jó Istenhez, hogy ő, a mindenek Atyja vezesse ki édes hazánkat a mai nehéz viszonyokból. Esedezzen Magyarország népe Magyarország Nagyasszonya előtt, akinek nagy ünnepe augusztus 15-én van, legyen hathatós közbenjáró Isten előtt, hogy a korona és a nemzet mielőbb ismét egymás megértésére eljuthassanak.

— **Tömeges nyugdíjazások a máv.-nál.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter — mint a Politikai Értesítő jelenti — f. évi augusztus havában mintegy százötvennyolc 60 éven felüli máv. tisztviselőt szándékozik nyugdíjazni s ezzel el akarja érni a fiatalabb tisztviselők gyorsabb előmenetelét. Ugyanez alkalommal körülbelül 1200 máv. alkalmazottat léptet elő. Az erre vonatkozó előterjesztések már az ez évi augusztus hó 5-én tartandó igazgatói ülés elé kerülnek.

— **Gazdasági gépek vontatása.** A rendőrkapitányi hivatal a következő nagy fontosságú sorok közlésére kért föl bennünket: A gőzekék, más nagy súlyú gazdasági gépek használata egyre általánosabbá válik, ebből kifolyólag egyre sürűbben merülnek fel azok a nehézségek, amelyeket a súlyos gazdasági gépeknek a közutakon való vontatása okoz. Az 1890. évi I. t.-cikk 66. §-aként a hatóság feladatát képezi arról gondoskodni, hogy a forgalom folytonosságát és biztonságát megakasztó és kockázató okok elhárításának, a forgalom folytonossága és biztonsága megóvásának, a gépeknek a vásáron keresztül való szállítása tehát csak a hatóság tudta és engedelmével történhet. Mivel újabbban több ízben tapasztaltatott az, hogy a közönség a törvénynek a gépek szállítására vonatkozó rendelkezéseit be nem tartja és a nagy súlyú gazdasági gépeket a törvényhatóság területén keresztül hatósági engedély nélkül szállítja, ugyanazért a forgalom folytonossága és biztonsága megóvása céljából ezennel közlirre tétetik, hogy a város és a törvényhatóság területén keresztül vonuló közutakon nagy súlyú gazdasági gépeket szállítani csak törvényhatósági mérnöki hivatal engedelmével, az általa meghatározott utirányban, a rendőrkapitányságnak tett bejelentés mellett szabad. Kötelesek a gépet szállítók a th. főmérnöki hivatal engedélyét jó előre kikérni és szállítás iránti szándékukat a rendőrkapitányságnak idejekorán bejelenteni, annyival is inkább, mivel minden, a bejelentés elmulasztása által okozott károkért felelősséggel tartoznak, de ezenkívül az 1890. I. t.-cikk 115. és 125. §-ai áthágásai miatt szigorúan fognak büntetni.

— **Az irka.** Több tanügyi szaklap nyomán mi is megirtuk, hogy a kultuszminiszter megtiltotta a dróttal fűzött irka használatát. Ezzel szemben a kultuszminiszter ma elrendelte, hogy a dróttal fűzött irkát a használatból ki ne vonják, továbbá nem engedi meg, hogy a tantestületek kötelezzék a diákságot a cérnával fűzött irka használatára. Végül megtiltja a miniszter, hogy a cérnával fűzött irka beszerzésére a tantestületek, vagy az igazgatók a kereskedőket utasíthassák.

— **Arcátlan gyümölcsárusok.** A gyümölcspiacon szabályrendelet szerint garabó, illetve kosár után meg kell váltani kinek-kinek a helypénzjegyét. Mindössze néhány fillerről van szó, de sokaknak könnyebb a lelkük, ha elkerülve a piacot, kijátszhatják a hatóságot. Valósággal arcátlanul visszaél egyik-másik gyümölcsárus a rendőrség türelmével, s megesik, hogy több garabó gyümölcsöt elad csempepészve, mint nyíltan a piacon. Pedig alig van rá eset, hogy ez az üzérkedés célra vezessen, mert a mi éber rendőreink lefűlelik nyomban, aki nem tudja magát igazolni. Csak a mai napra magára hét ilyen helypénz-rendelet elleni kihágás esik, a rendőrségre kísérték e miatt Zsiros Erzsébetet, Konesik Jánosnét, Szeley Józsefet, Bóna Mihályt, Juhász Istvánt, Bozsó Józsefet és Gyulay Mártont, a hol szépen le kellett fizetniük a kiszabott helypénzt, emellett még a kapitányság részéről a kihágás miatt alapos büntetés is kijár nekik.

— **A postamesterek fizetésrendezése.** A magyar királyi postamesterek nemrég a fizetésrendezés dolgában memorandummal fordultak a posta és táviró elnökgazdátjához, Szalay Péter államtitkárhoz. A memorandumban foglalt egyik lényeges kérelmet Vörös László ügyvezető kereskedelemügyi miniszter teljesítette, amennyiben a nem kincstári posta- és táviróhivataloknál 1905. január—június hónapokban elszámolt értesítési és beszédési díjak, fiókbérek, valamint megszünt ex press díjak címén a postamestereknek kijáró összeget kiutalványozta és azt a postamestereknek augusztus első napjaiban fogják kifizetni.

— **Mit igyunk nyáron?** Az ital kérdése az emberiség egyik legnagyobb problémája. Mi, moker és mennyit igyék az ember: ezen a kérdésen századok óta vitatkoznak a természettudósok, a társadalomboldogítók és a nyugalmas, jó nyárpolgárok. A szomjuság még sokkal fájdalmasabb, mint az éhség. És ezt bizonyítja egy tudományos kísérlet is: ha kutyát éheztetünk, élél negyven napig; ha megvonjuk tőle az italt, csak husz napig, vagyis fele addig él, mint éhség esetén. Jellemző az is, hogy míg „éhező művész” lépten-nyomon akad, szomjazó művész eddigél sehol a világon nem jelentkezett. Bizonyos tehát, hogy az italra még inkább szüksége van az emberi szervezetnek, mint az ételre. Eteleinknek fele vagy kétharmada víz, és mégis szomjasak vagyunk. Szükségünk van még naponta legalább másfél liter folyadékra. Víz, ize-sített víz (limonádé, málnaszörp stb.), ásványvíz, sör, bor: ezek a legáltalánosabb szomjaltató italok. De hogy melyiket mily mértékben, milyen keverékben és milyen hőállapotban igya az ember, legkivált nyáron, arra határozott választ még nem tudott adni sem a tudomány, sem az élet-tapasztalat. Némelyek a jégbehűtött italt ajánlják, mások éppen ezt mondják a legveszedelmesebbnek. Egyesek étkezés közben javallják az ivást, mások egyenesen eltiltják az evés közben való ital-fogyasztást. Általában ki lehet mondani, hogy a közepet a legjobb a két ellentétes állaspont között s a mértékletesség az egészséges ital-fogyasztás legjobb irány-

tüje. Mindazonáltal a tapasztalásból le-szűrődött néhány szabály kivált a nyáron való ital-fogyasztásra vonatkozóan. E szabályokat most közli a párisi Kosmos című folyóirat a következő összefoglalásban:

1. Egészséges ember egyképpen íhat étkezés közben és étkezés után.

2. Emésztési bajokban szenvedők csak étkezés után igyanak.

3. Jeges italt, kivált nyáron, szabad inni, de mindig csak igen lassan, óvatosan, mert a fagyos folyadékot a gyomor nyákhártyája csak lassan tudja felszívni.

— **Megszűnt állatbetegség.** Nagykőrös előjárósága értesítette mai átiratában a hatóságot, hogy ott a lépfene megszűnt, a zárlatot föloldották.

— **Megugrott paripa.** Szél János helybeli gazdálkodónak a szolnoki ország-uton 6 km. szakaszon július 30-án este sötét pej, 5 éves bélyegtelen herélt lova, mely a két első lábára meg volt vasalva, elveszett. Az értékes állatot köröztetni a rendőrkapitányság.

— **Piaci árjegyzék 1905. évi aug. hó 2-ik napján.** Tisztabuza 14.20—15.00. Kétszer 13.00—13.40. Rozs 12.00—12.20. Árpa 11.40—12.00. Zab 12.40—13.20. Tengeri kecskeméti 16.60—17.00. Tengeri bánáti 16.60—17.00. Köles 20.00—22.00. Krumpli 4.60.—5.00. Széna 5.00—5.40. Szalma 2.40 2.80. Hizott sertés kilója 1.24—1.28. Szalonna kilója 1.52—1.70.

Anyakönyvi kivonat.

— augusztus 2-án.

Születések: Marton Lajos rk., Veszelo-vszki Máté rk., Juhász Mihály rk., Kürtösi Imre rk., Kovács Mária rk., Kertész Sándor ref., Mihályi Rozália rk., Mihálkovics Anna rk.

Halálozások: Magyar István rk. 10 hónapos, Marton Lajos rk. 4 órás, Tormási Mária Judit ref. 3 napos, Barát Lajos rk. 10 hónapos, Váci Péter rk. 1 hónapos, Mák Mihály rk. 63 éves, Marton Sandorné Bán Juliánna ref. 65 éves, Szelei Erzsébet rk. 3 hónapos, Varga Teréz rk. 4 hónapos.

Házasságot kötöttek: Damó Lázár ref és Blénesi Bozália rk.

Szerkesztői üzenet.

S. L. Kecskeméti. Amint láthatja, szívesen adunk helyt lapunkban kezdő író-embereknek. Bizony-bizony nem egy tár-cát közlünk, melynek létjogosultságához nemesak a szerkesztőnek, hanem az olvasónak is nem közönséges jóindulata kívántatik meg. Mégis valamelyes határt meg kell tartani: amily mértékben kötelességünknek tartjuk a tehetséget buzdítani, szintugy annak tartjuk őszintén megmondani kinek-kinek a rideg igazságot. Az ön tárcájának nemesak a formája, stílusa mérhetetlenül győnge, hanem a tartalma is alig több a semminél. Mégesak biztatni se merjük: alig alig hinnők, hogy valamikor is még elfogadható kéziratot kapjunk az ön íróasztaláról.

Felelős szerkesztő:

Dr. NAGY MIHÁLY.

Főmunkatárs:

Dr. SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Laptulajdonos:

a Kecskeméti Szabadelvű-párt.

5549—1905. tksz.

3969—1—1

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület** végrehajthatónak **Meleg Lajos** és neje szül. **Beke Zsuzsanna** elleni 1000 korona tőke és jár. iránti kielégítési végrehajtási ügyében

1. a kecskeméti 9620. sz. tkvi betétben A I. 1—4. sorszám alatt felvett jószágtestből jelenleg **Varga Mihály** nevén álló $\frac{1}{7}$ -ed rész illetőségnek megelőzőleg **Meleg Lajos** és neje szül. **Beke Zsuzsanna** illetett 556 kor. becsértékű $\frac{1}{8}$ -ad része, —

2. A kecskeméti 9621. számú tkvi betétben A I. 1—9. sorszám alatt felvett jószágtestből jelenleg **Varga Mihály** nevén álló $\frac{2}{10}$ -ed rész illetőségnek megelőzőleg **Meleg Lajos** és neje szül. illetett 831 kor. becsértékű $\frac{34}{42}$ -ed része az 1905. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 9 órakor a kir. tszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított és a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét város házában megtekinthető feltételek mellett a kikialtási áron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a beesár 10 százalékát készpénzben, vagy ovadékpés értékpapírban a kiküldött kezéhez bántapénzül előre letenni.

Kecskemét, 1905. évi június hó 19. napján, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál. (P. H.)

Eladó szőlő!

Alsó-kőrösi-hegy 113/a szám alatt, a Teleki-féle szőlő szomszédságában levő **szőlő**, a rajta levő új házzal, szabadkézből örök áron **eladó**. Értekezni lehet a kint lakó tulajdonosnő **özv. Hardi Imrénével**. 6—2

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

Füzes-téren egy jóforgalmú helyen egy **üzlethelyiség**, 3 szoba, konyha, pincze és a szükséges mellék helyiségek folyó évi **augusztus 1-re bérbe kiadó**, együttesen vagy külön-külön is. Értekezhetni a tulajdonos **Dudvay Mihály**-lyal a Dréher-féle sörraktárban, Régi-sétátér.

Ház bérlet!

Horvath Béla úrnak a **Halasi-nagy-utcán**, I. tized 20. szám alatt fekvő **háza** folyó év **november 1-től bérbe kiadandó**. Bővebb értesítést ad **Baktay Albert** népbanki titkár.

3956—5—4

Törv. védve.

SUDIN

az egyedüli biztos szerkez és lábizzadás ellen.

Jóságáért a készítő felelősséget vállal.

Ára ecsettel 1 korona.

Készítő **Nagy Kálmán** gyógyszerész **Nyiregyházán**.

Kecskeméten kapható:

Ifj. **Weisz László** divatárúházában

és

Ifj. **Bencsik Antalné** fűszerüzletében

3934—10—6

Steiner Mihály

törvsz. bejegyzett adás-vételi vállalata.

A vasúti állomáshoz közel, a fővonalon, úri családok tözsomszédságában egy 2500 □-öl körüli

termő szőlő birtok

tetszésszerinti nagyságú részletekben, □-ölenként 3 és 4 koronaért eladatik. Épület is van benne. **Nyarálóknak** kiválóan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál díjtalanul a megbízott **Steiner Mihály**.

Kiadó úri lakás!

A **Katona József-utca** 35. sz. házban **négy szoba és mellék helyiségekből**

álló lakás

f. évi **november 1-től bérbe adandó**.

Értesítést ad:

Balog Adolf.

Lakik: IV. tized 18. szám,

Nagykőrösi-utca és Kisbudai-utca-sarok házban.

3966—6—3

CZIPÉSZ-ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Szives tudomására hozom t. megrendelőimnek és a n. é. közönségnek, hogy Kecskeméten, Széchenyi-tér 2. sz. a. házból, a kor igényeinek teljesen megfelelő

férfi-, női- és gyermekecipő-műhelyemet

Vásári-nagy-utca 221/b. sz., özv. Labancz Jánosné úrnő házába, a Kühlmayer F. köfaragó úr üzlete átellenébe

helyeztem át.

Készítek a legkitűnőbb anyagokból: elegáns, tartós és könnyű szalon-, utczaivagy jelmez-czipőket, valamint legerősebb lo-vagló- és vadász-csizmákat, meghatározott időre, pontosan és gyorsan, a legjutányosabb árak mellett.

A midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására juttatom, egyben kérem b. rendeléseivel szerencsételni és én igyekezni fogok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek, s megelégedését minden tekintetben kiérdemeljem.

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlván, maradtam Kecskeméten, 1905. évi augusztus hó 1-én

Híváló tisztelettel:

Kiss Sándor

3965—50—2

cipész.

LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK! GYORS ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

OLCSÓ ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

OLCSÓ ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

BENEDEK JÓZSEF

legújabb gépekkel felszerelt **lakatos-műhelyét** (**Kecskeméten, III. t., Kisbudai-utca 231. sz.**)

ajánlja az építető közönség becses figyelemébe.

Készít mindennemű épület-, mű-, minden a vas- és fémipar körébe tartozó munkákat; úgymint: tetőszerkezeteket, takaréktűzhelyeket, vízvezetékeket, vaslépcsőket, sarrácsokat, fényűzési dombormű- és virágmunkákat, régi kútak átalakítását — jótállás mellett, — újak készítését és mindennemű javításokat a leggyorsabban és legpontosabban, jutányos árakon.

3794—50—11